

Indikovane evakuacije epidermalnih cisti i komedona na odeljenju primenjene dermatološke terapije II gradskog zavoda za kožne i venerične bolesti – prikaz slučaja

Ivana Nikolić

Gradski zavod za kožne i venerične bolesti

Apstrakt

Epidermalne ciste i komedoni su česti dermatološki problemi koji pogađaju mnoge ljude. Razumevanje ovih stanja, njihovih uzroka i metoda lečenja može doprineti efikasnijem rešavanju problema kože.

Epidermalne ciste su benigne tvorevine koje se razvijaju pod kožom. One nastaju kada se keratin, protein koji se nalazi u koži, zarobi unutar kapsule obložene epitelnim ćelijama. Ove ciste se mogu pojaviti bilo gde na telu, ali najčešće se javljaju na licu. Uzroci epidermalnih cisti su zatvaranje folikula dlake, oštećenje kože, genetski uticaji i infekcije.

Epidermalne ciste se razlikuju prema histološkim karakteristikama: ciste i prema anatomskom položaju. Na dodir, cistična masa je tvrda, okrugla, pokretna i bezbolna, najčešće veličine od 1 do 5 cm. Postoji nekoliko vrsta dobroćudnih epidermalnih cisti:

- Epidermalne inkluzijske ciste – retko izazivaju nelagod, osim ukoliko ne dođe do unutrašnje rupture koja uzrokuje bolnu reakciju i apsces koji se brzo razvija. Ove ciste često na vrhu imaju pukotinu ili poru, sadržaj je bele boje, sirast i obično neugodnog mirisa.
- Milije – sitne epidermalne inkluzijske ciste koje se često pojavljuju na licu, posebno oko očiju i na obrazima. Obično su veličine nekoliko milimetara i bele boje. Milije su bezbolne i ne izazivaju nelagodu, ali ih pojedinci često žele ukloniti iz estetskih razloga. Uklanjanje milija se može postići različitim metodama, a najčešća je mehanička ekstrakcija. Važno je napomenuti da pokušaji

kućnog uklanjanja milija često mogu dovesti do iritacije kože i infekcije, pa je preporuka da se konsultuje dermatolog za sigurno i efikasno uklanjanje.

- Pilarne ciste – obično se nalaze na kosatom delu kože glave i mogu biti nasledne. One su takođe bezbolne, ali mogu da budu veće i samim tim da uzrokuju estetske probleme. Uklanjanje pilarnih cisti može se postići hirurškim putem.

Komedoni nastaju kada folikul dlake ili pora kože postanu začepljeni sebumom i mrtvim slojem ćelija kože. Komedoni mogu biti otvoreni (crne tačke) i zatvoreni (bele tačke). Uzroci komedona su prekomerno lučenje sebuma, hormonske promene, upotreba komedogenih proizvoda i nedovoljna higijena kože.

Crne tačke su otvoreni komedoni koji u kontaktu sa vazduhom postaju crni na površini, dok bele tačke ostaju zatvorene ispod kože, čime se sprečava oksidacija, pa zato ostaju bele. Komedoni se najčešće pojavljuju na licu, leđima i ramenima, a njihovo lečenje može uključivati mehaničku ekstrakciju, upotrebu topikalnih retinoida, hemijske pilinge i laserske tretmane. Takođe je važno održavati pravilnu higijenu kože kako bi se sprečila njihova pojava.

Na odeljenju Primenjene dermatološke terapije II u lečenju epidermalnih cisti i komedona pristupamo komedoekspresijom, primenom aparata plazma pen i antibiotskim maslima. U radu je prikazan slučaj pacijenta kome su tretmanima uspešno evakuisane ciste i komedoni.